

YHTEENVETO TARVEKARTOITUKSESTA (NUORUUSIKÄISET)

Kyselyyn vastasi viisi nuorisopsykiatria ja yksitoista sosiaalityöntekijää. Vastaajista kahdeksan työskenteli nuorisopsykiatrian poliklinikalla ja kaksi nuorisopsykiatrian osastolla. Kuusi sosiaalityöntekijää vastasi nuoria koskeviin kysymyksiin. Suurin osa vastaajista työskenteli Kuopion alueella. Iso osa alueen toimijoista jätti kuitenkin vastaamatta kyselyyn.

Arviot samanaikaisista lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian asiakkuuksista vaihtelivat. Yleisin arvio yhteisasiakkuuksien määrästä asetui kuitenkin 1 ja yli 10 asiakkuuden välille. Yksi vastaajista arvioi yhteisasiakkuuksia olevan jopa 41-60 nuorella.

Sosiaalityöntekijöiden vastauksien perusteella kaikki yhteisasiakkuudessa olevat nuoret oli sijoitettu kodin ulkopuolelle. Muiden vastaajien vastaukset vaihtelivat 1 ja 20 nuoren välillä. Kuitenkin niin, että ainoastaan yksi nuori oli vastausten mukaan sijoittamatta kodin ulkopuolelle. Sijaishuollossa olevista nuorista suurin osa oli sijoitettu laitokseen, sijaisperheeseen tai ammatilliseen perhekotiin.

Sosiaalityöntekijöistä kaikki vastaajat kokivat sijaishuoltopaikan resurssien/ muiden tukitoimien olevan riittämättömiä 0-5 nuoren kohdalla. Myös muista vastaajista suurin osa vastaajista arvioi samoin. Vapaissa kommenteissa nousi esille, että nuoren psyykinen tilanne on niin vaativa, ettei henkilökunta ole saanut koulutusta sellaiseen, riittävää psykiatrista osaamista ei ole edes siihen profiloituneissakaan paikoissa, nuoret eivät tule kohdatuiksi eikä nähdyksi sijaishuoltopaikoissa, jotta heidän ongelmansa voisivat ratketa lain tavoitteen mukaisesti, joka on kotiutuminen. Lisäksi nousi esiin, että sijaishuoltopaikat panostavat monenlaiseen toimintaan kuten avopalvelujen tarjoamiseen joka ehkä vie pois huomion jo siellä asuvista nuorista joiden toimintaa tulisi myös kehittää esimerkiksi aggressionhallinta ja tunneryhmillä.

Lisäksi koettiin, etteivät resurssit turvaa nuoren pärjäämistä sijaisyksikössä, eikä nuoren tilanteeseen ja oireiluun nähden riittävän vankkoja sijaishuoltopaikkoja ole riittävästi. Erityisesti sellaisia sijaishuoltopaikkoja on niukasti, joissa olisi riittävästi psykiatrista osaamista hyvinkin vaikeasti psyykkisesti oireilevan, esim. itsetuhoisen nuoren tarpeisiin. Myös varhaisempiin lapsen ja perheen tuen tarpeisiin tulisi kyetä vastaamaan nykyistä paremmin.

Vastaajien arvion mukaan nuorista hyötyisi vaikeimpiin tilanteisiin suunnitellusta lastensuojelun ja lastenpsykiatrian ja nuorisopsykiatrian yhteisestä laitoshoidonmallista keskimäärin 0-5 tai 6-10 nuorta.

Vastaajilta pyydettiin myös terveisiä kehittämistyöhön. Kommenteissa nousi esille, että kaikkein haastavimmat nuoret (joissa pitkä lastensuojelutausta, vanhemmuuden puutteet ja kodinolosuhteet) hyötyisivät varmasti eniten lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian yhteisestä laitoshoidon mallista. Välillä nuorta sijoitettaessa on ilmennyt haasteita siinä, että mistä löytyy sellainen paikka, jossa riittävät valmiudet vastata riittävässä määrin haastavasti oireilevan nuoren tilanteeseen ja käytökseen, niin että ongelmia olisi myös mahdollista ratkaista ja lapsen/perheen tilannetta voitaisiin realistisesti edistää. Lisäksi komentoitiin, että vaativahoitoisille nuorille, psyykkisesti vaikeasti oireileville (myös vaikeasti päihdeongelmaisille) nuorille tarvittaisiin sijaishuollon yksikköä Pohjois-Savon alueelle, jolloin myös tiivis työskentely vanhempien kanssa on mahdollista. Myös palveluprosesseja ja työnjakoa lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian kesken pitäisi selkiyttää.